МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ВІЙСЬКОВА АКАДЕМІЯ (м. ОДЕСА)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Тимчасовий виконувач обов'язків директора
Департаменту військової освіти і науки
Міністерства оборони України
полковник
Микола БІЛОКУР
"____"_____2026 року

КАФЕДРА ГУМАНІТАРНИХ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН-ПРОГРАМА

курсу підвищення кваліфікації з питань освітньої діяльності
(шифр курсу – ВА-ОД)

Категорія тих, хто навчається: науково-педагогічні працівники, які мають педагогічний стаж більше п'яти років, офіцери і працівники ЗС України навчального управління (відділів, навчальних частин)

Термін навчання: до 4 тижнів
Усього навчального часу: 180 год.

Розглянуто і схвалено Вченою радою Військової академії (м. Одеса)
Протокол від "28" 09 2026 року № 2

ДОКУМЕНТ СЕДО
Сертифікат 3F1FC22062171FDF04000000EC1400009BAC0500
Підписувач Білокур Микола Олександрович
Дійсний з 10.06.2026 18:15:18 по 10.06.2027 18:15:18

Департамент військової освіти і науки Міністерства оборони України
220/7/952 від 03.09.2026 13:07

АРКУШ ПОГОДЖЕННЯ

НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ-ПРОГРАМИ
курсу підвищення кваліфікації з питань освітньої діяльності
(шифр курсу – ВА-ОД)

Генеральний штаб Збройних Сил України

ПОГОДЖЕНО
Начальник Центрального управління військової освіти
і науки Генерального штабу Збройних Сил України
полковник

Андрій ТРИСТАН

“____” _____ 2026 року

Розроблено і внесено

Голова робочої групи
Начальник відділу забезпечення якості військової освіти
у ВВНЗ, ВНП ЗВО Департаменту військової освіти
і науки Міністерства оборони України
полковник Андрій КОВАЛИК

“____” _____ 2026 року

СЕД АСКОД - Генеральний штаб ЗС України
№ документа: 14667
Дата реєстрації: 02.09.2026 11:02
Сертифікат: 3F1FC22062171FDF040000003A0000064070300
Дійсний з: 03.07.2025 00:00:00
Дійсний до: 02.07.2027 23:59:59
Підписувач: Тристан Андрій Вікторович
Мітка часу: 02.09.2026 09:48:09

СЕД АСКОД - Міністерство оборони України
№ документа: 14667
Дата реєстрації: 02.09.2026 11:02
Сертифікат: 3F1FC22062171FDF04000000B9B7000012BD0500
Дійсний з: 17.06.2026 16:01:50
Дійсний до: 17.06.2027 16:01:50
Підписувач: Ковалик Андрій Сергійович
Мітка часу: 02.09.2026 13:41:09

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою: наказ директора Департаменту військової освіти і науки Міністерства оборони України “Про створення робочої групи для розроблення навчальних планів-програм курсів підвищення кваліфікації” від 26.08.2026 № 38/нагд

Голова робочої групи:

начальник відділу забезпечення якості військової освіти у ВВНЗ, ВНП ЗВО Департаменту військової освіти і науки Міністерства оборони України полковник Андрій КОВАЛИК;

Члени робочої групи:

начальник кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, кандидат педагогічних наук, доцент, полковник Тарас ОСТАПЧУК (майстер-інструктор за програмою DEEP);

начальник кафедри десантної підготовки факультету підготовки спеціалістів Десантно-штурмових військ та морської піхоти, кандидат педагогічних наук, доцент, полковник Василь ГЕОРГІЄВ (майстер-інструктор за програмою DEEP);

заступник начальника кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, полковник Денис БІЛИЙ (майстер-інструктор за програмою DEEP);

заступник начальника навчально-наукового інституту військової розвідки та Сил спеціальних операцій з навчальної та наукової роботи – начальник частини, доктор філософії, підполковник Ігор ЗЕЛЕНИЙ;

старший викладач кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін підполковник Олег ГІБАЛО;

старший викладач кафедри військового лідерства підполковник Ольга ОДИНЦОВА (майстер-інструктор за програмою DEEP);

старший викладач кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін майор Наталія БІЛОНОЖКО (майстер-інструктор за програмою DEEP);

професор кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, доктор філософських наук, професор, працівник ЗС України Ірина КАДІЄВСЬКА (майстер-інструктор за програмою DEEP);

професор кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, доктор політичних наук, професор, працівник ЗС України Лілія ЯКОВЛЕВА (майстер-інструктор за програмою DEEP);

професор кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, кандидат філологічних наук, доцент, працівник ЗС України Зоряна ВИСОЦЬКА (майстер-інструктор за програмою DEEP);

доцент кафедри фундаментальних наук, кандидат педагогічних наук, доцент, працівник ЗС України Олександра ШАГОВА (майстер-інструктор за програмою DEEP);

головний спеціаліст відділу організації освітньої діяльності Департаменту військової освіти і науки Міністерства оборони України Олег ВАЛІЄВ;

головний спеціаліст відділу забезпечення якості військової освіти у ВВНЗ, ВНП ЗВО Департаменту військової освіти і науки Міністерства оборони України, кандидат історичних наук Петро МАЗІПЧУК.

ВРАХОВАНО:

1. Пропозиції внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів, зацікавлених у розвитку освітньої діяльності Військової академії (м. Одеса), зокрема керівного складу та структурних підрозділів академії, науково-педагогічних працівників, здобувачів освіти, випускників, представників органів військового управління, замовників підготовки військових фахівців, експертів і радників програм НАТО/DEEP. Пропозиції враховано під час визначення мети, результатів навчання, змісту, практичної спрямованості, форм проведення занять та порядку оцінювання результатів навчання.

2. Результати опитувань здобувачів освіти та представників академічної спільноти щодо актуальності й практичної спрямованості навчання, відповідності змісту курсів професійним потребам, ефективності застосованих форм і методів навчання, обсягу навчального навантаження, якості інформаційно-методичного та матеріально-технічного забезпечення. Результати опитувань використано для уточнення результатів навчання, оновлення змісту курсів, удосконалення навчальних завдань, форм оцінювання, організації зворотного зв’язку та підвищення якості освітнього процесу.

3. Програми підвищення кваліфікації викладачів вищих військових навчальних закладів у межах програм DEEP:

Основна програма підвищення кваліфікації викладачів – Foundational Faculty Development Program (FFDP);

Програма майстрів-інструкторів – Master-Instructor Program (MIP);

Програма лідерства в освіті та навчанні – Education and Training Leadership Program (ETLP) за темою «Системний підхід до навчання та забезпечення якості» (Systems Approach to Training and Quality Assurance Framework).

ЗМІСТ

1.	Організаційно-методичні вказівки	6
2.	Розподіл годин за навчальними дисциплінами (курсами)	9
3.	Програма навчальних дисциплін (курсів)	10
4.	Курс «Системний підхід до навчання (SAT)»	16
5.	Курс «Забезпечення якості освіти (QA SAT)»	21
6.	Курс «Внутрішнє і зовнішнє оцінювання (SAT)»	25
7.	Курс «Сучасні інформаційні технології»	30

1. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

Навчальний план-програма включає: цільову настанову; організаційно-методичні вказівки; зведені дані з бюджету часу на навчальний курс; розподіл навчального часу за навчальними дисциплінами (курсами), темами та видами навчальних занять; форми діагностичного, формувального та підсумкового оцінювання; інформаційно-методичне забезпечення.

Навчальний план-програма складається із чотирьох окремих послідовних курсів: «Системний підхід до навчання (SAT)», «Забезпечення якості освіти (QA SAT)», «Внутрішнє і зовнішнє оцінювання (SAT)», «Сучасні інформаційні технології». Їх послідовне опанування забезпечує комплексне формування та розвиток спроможностей щодо проєктування, організації, реалізації, оцінювання і постійного вдосконалення освітньої діяльності у закладах військової освіти та підготовки.

Курс «Системний підхід до навчання (SAT)» є базовою системоутворювальною складовою підготовки та формує цілісне розуміння процесів аналізу потреб у навчанні, проєктування, розроблення, реалізації й оцінювання навчальних рішень. У курсі «Забезпечення якості освіти (QA SAT)» відповідні питання розвиваються на рівні побудови та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості. Курс «Внутрішнє і зовнішнє оцінювання (SAT)» спрямований на поглиблене опрацювання планування оцінювання, збирання й аналізу даних, формулювання доказових висновків і рекомендацій. Курс «Сучасні інформаційні технології» забезпечує практичне застосування цифрових засобів, систем управління навчанням та інструментів штучного інтелекту в освітній діяльності. Отже, кожен наступний курс послідовно розвиває результати попередніх курсів і не дублює їхнього змісту.

Особливості проведення курсу

Курс підвищення кваліфікації реалізується як цілісна послідовність чотирьох самостійних за змістом і результатами навчання курсів. Кожен курс має власну мету, очікувані результати навчання, зміст, навчальні завдання та окрему систему оцінювання, визначену програмою відповідного курсу. Результати оцінювання одного курсу не замінюють оцінювання іншого: успішність визначається окремо за кожним курсом, а результати практичної діяльності слухача послідовно накопичуються в комплексному портфоліо результатів освітньої діяльності.

На початку кожного курсу слухачам доводяться його очікувані результати навчання, порядок і критерії оцінювання, перелік обов’язкових навчальних та практичних завдань і вимоги до успішного завершення. Послідовність проходження курсів забезпечує поступове нарощування складності: від опанування логіки системного підходу до навчання – до розроблення елементів системи забезпечення якості, проведення внутрішнього і зовнішнього оцінювання, обґрунтування управлінських рішень та практичного використання сучасних цифрових технологій.

Усього на навчання відведено 180 годин, із них: 120 годин – заняття під керівництвом викладача, 60 годин – самостійна робота слухачів. Кожен окремий курс має обсяг 45 годин, із яких 30 годин – заняття під керівництвом викладача та 15 годин – самостійна робота слухачів.

Освітній процес здійснюється шляхом проведення лекційних, групових, семінарських і практичних занять, тренінгів, проєктного навчання, аналізу практичних ситуацій, роботи в малих групах, виконання індивідуальних і групових завдань, презентації розроблених освітніх продуктів, а також самостійної роботи слухачів. Може застосовуватися змішана форма навчання, що передбачає поєднання очного та дистанційного навчання.

Основними методичними підходами під час реалізації курсу є: навчання дорослих; студентоцентроване та активне навчання; системний підхід до освіти та індивідуальної підготовки; конструктивне узгодження очікуваних результатів навчання, змісту, методів навчання й оцінювання; навчання через досвід; практико-орієнтоване, проблемне та проєктне навчання; доказове прийняття рішень; самооцінювання, взаємооцінювання, рефлексія та професійний зворотний зв'язок.

Оцінювання організовується на рівні кожного окремого курсу та охоплює діагностичний, формувальний і підсумковий етапи. Конкретні інструменти, критерії, шкали та вимоги визначаються програмою відповідного курсу і доводяться до слухачів на його початку. Завдання та критерії оцінювання узгоджуються з очікуваними результатами навчання, а результати оцінювання використовуються не лише для фіксації досягнень, а й для своєчасного коригування навчальної діяльності та вдосконалення створених освітніх продуктів.

План оцінювання курсу підвищення кваліфікації з питань освітньої діяльності

№ з/п	Курс	Діагностичне оцінювання	Формувальне оцінювання впродовж курсу	Підсумкове оцінювання / основний результат
1	Системний підхід до навчання (SAT), 45 год.	Вхідне діагностичне оцінювання; визначення початкового рівня підготовленості та очікувань слухачів; доведення порядку, змісту й оцінювання на курсі.	Практичне застосування логіки SAT; розроблення матриці «ціль — метод — оцінювання»; фрагмента аналізу потреб у навчанні (TNA); цілей результативності; елементів CCD II і CCD III; перевірка курсових документів за QA чек-листом; взаємооцінювання та поточний зворотний зв'язок.	Захист групового пакета навчального рішення, розробленого за логікою SAT; презентація та обґрунтування зв'язку між потребою, цілями, оцінюванням, CCD і QA; індивідуальний план застосування SAT у професійній діяльності.
2	Забезпечення якості освіти (QA SAT), 45 год.	Вхідна діагностика відповідно до загального порядку оцінювання курсу; конкретна форма доводиться слухачам на початку курсу.	Розроблення схеми внутрішньої системи забезпечення якості; проєкту політики QA; анкети здобувачів освіти; інструментарію оцінювання викладацького складу; ключових показників ефективності та стандартної операційної процедури; підготовка короткого звіту й доказових рекомендацій.	Групове портфоліо результатів курсу; усна презентація перед комісією; відповіді на запитання та індивідуальна рефлексія.
3	Внутрішнє і зовнішнє оцінювання (SAT), 45 год.	Вхідна діагностика відповідно до загального порядку оцінювання курсу; визначення початкового досвіду слухачів	Розроблення логіки плану оцінювання програми; питань внутрішнього перегляду; інструментів оцінювання за рівнями 1–4 моделі Кіркпатріка; плану збирання даних; аналіз кількісних і якісних даних; формулювання доказових висновків;	Захист групового пакета оцінювання програми: презентація плану, інструментів, результатів аналізу, висновків і рекомендацій; обґрунтування запропонованих рішень доказами;

		щодо оцінювання освітніх і навчальних програм.	підготовка проєкту звіту та групового пакета оцінювання програми.	відповіді на запитання та індивідуальна рефлексія.
4	Сучасні інформаційні технології, 45 год.	Вхідна діагностика цифрової компетентності та досвіду використання цифрових інструментів; доведення порядку, змісту й оцінювання на курсі.	Тестування за темами 1–3; створення інтерактивної вправи або вікторини; розроблення фрагмента заняття із застосуванням інтерактивних засобів; підготовка інструкції для проведення онлайн-заняття; створення Google-форми та структури Google Classroom; розроблення структури електронного курсу в Moodle; виконання практичних завдань із використанням цифрових інструментів та ШІ.	Захист міні-проєкту — фрагмента електронного або цифрового заняття чи комплексного цифрового освітнього продукту із застосуванням сучасних цифрових інструментів та/або технологій ШІ.
Увесь курс — 180 год.			Результати практичної роботи послідовно накопичуються протягом усіх чотирьох курсів та включаються до комплексного портфоліо результатів освітньої діяльності.	Успішне підсумкове оцінювання за кожним із чотирьох курсів; сформоване комплексне портфоліо; індивідуальний план упровадження набутих компетентностей у професійну діяльність.

На початку кожного курсу проводиться діагностика початкового рівня. Під час навчання слухач виконує практичні, аналітичні та проєктні завдання, отримує зворотний зв’язок і доопрацьовує створені освітні продукти. Підсумкове оцінювання проводиться окремо за кожним із чотирьох курсів. Єдиного універсального підсумкового завдання, однакового для всіх курсів, не встановлюється: форма, зміст і критерії підсумкового оцінювання визначаються специфікою очікуваних результатів навчання відповідного курсу. Після завершення чотирьох курсів слухач має успішні підсумкові результати за всіма курсами та сформоване комплексне портфоліо результатів освітньої діяльності.

Умовою успішного завершення курсу підвищення кваліфікації є успішне проходження підсумкового оцінювання за кожним із чотирьох курсів, формування комплексного портфоліо результатів освітньої діяльності та розроблення індивідуального плану впровадження набутих компетентностей у професійну діяльність.

До комплексного портфоліо включаються основні результати практичної діяльності слухача, створені впродовж навчання: фрагмент аналізу потреб у навчанні, цілі результативності та навчальні результати, елементи курсових керівних документів, матеріали й інструменти забезпечення якості освіти, анкети та опитувальники, інструменти оцінювання викладацької діяльності, план і пакет внутрішнього або зовнішнього оцінювання програми, аналітичні висновки та рекомендації, цифрові навчальні матеріали, фрагмент електронного курсу або цифрового заняття, а також індивідуальний план упровадження набутих компетентностей. Порядок і критерії оцінювання окремих складників визначаються програмами відповідних курсів.

2. РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА НАВЧАЛЬНИМИ ДИСЦИПЛІНАМИ (КУРСАМИ)

№ з/п	Найменування навчальної дисципліни	Загальний обсяг (годин)		
		всього	аудиторних	самостійної роботи
1	Курс «Системний підхід до навчання (SAT)»	45	30	15
2	Курс «Забезпечення якості освіти (QA SAT)»	45	30	15
3	Курс «Внутрішнє і зовнішнє оцінювання (SAT)»	45	30	15
4	Курс «Сучасні інформаційні технології»	45	30	15
Всього годин		**180**	**120**	**60**

3. ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН (КУРСІВ)

Курс підвищення кваліфікації з питань освітньої діяльності

Загальна мета курсу

Формування та вдосконалення у слухачів спроможності системно проєктувати, організовувати, реалізовувати, оцінювати та постійно вдосконалювати освітню діяльність у закладах військової освіти та підготовки шляхом застосування системного підходу до навчання (SAT), механізмів внутрішнього і зовнішнього забезпечення якості, доказового оцінювання освітніх програм та сучасних цифрових технологій відповідно до вимог національної системи військової освіти і стандартів та підходів НАТО/DEEP.

Випускники курсу будуть спроможні:

застосовувати системний підхід до навчання (SAT) для аналізу потреб у навчанні, проєктування, розроблення, реалізації та оцінювання навчальних рішень;

проводити аналіз потреб у навчанні (TNA), формулювати вимірювані цілі результативності та результати навчання, узгоджувати їх із методами навчання й інструментами оцінювання, розробляти та аналізувати курсові керівні документи (CCD);

розробляти, впроваджувати та оцінювати елементи внутрішньої системи забезпечення якості освіти, визначати ролі, відповідальність, процедури, показники, механізми збору та використання даних для постійного вдосконалення освітньої діяльності;

розробляти та застосовувати валідні, надійні, об’єктивні та практично придатні інструменти оцінювання, зокрема анкети, опитувальники, чек-листи, рубрики, форми самооцінювання та взаємооцінювання;

планувати, організовувати та проводити внутрішнє і зовнішнє оцінювання освітніх і навчальних програм, оцінювати їх актуальність, ефективність та результативність, використовувати різні джерела кількісних і якісних даних та рівні оцінювання навчання;

аналізувати й інтерпретувати результати оцінювання, готувати аналітичні звіти, формулювати доказові висновки та рекомендації для керівництва щодо вдосконалення освітніх програм, викладання й системи забезпечення якості;

використовувати сучасні цифрові технології для планування, організації, проведення, супроводу та оцінювання освітнього процесу, зокрема LMS Moodle, Google Classroom, хмарні сервіси, засоби відеоконференцзв’язку, мультимедійні та інтерактивні засоби навчання;

застосовувати технології штучного інтелекту та віртуальних помічників для розроблення навчальних матеріалів, завдань, інтерактивних вправ, інструментів і критеріїв оцінювання та візуального контенту з дотриманням вимог академічної доброчесності, інформаційної безпеки й відповідального використання ШІ;

інтегрувати вимоги національних нормативних документів, підходи НАТО/DEEP та принципи забезпечення якості у планування й організацію освітньої діяльності закладу військової освіти;

використовувати результати внутрішнього і зовнішнього оцінювання, зворотного зв’язку та освітньої аналітики для «замикання циклу» постійного вдосконалення освітніх програм, навчальних курсів і діяльності закладу освіти.

ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Основні інформаційні джерела

1. Путівник до курсу «Системний підхід до навчання (SAT)» : навч.-метод. матеріали. Одеса : Військова академія (м. Одеса), 2026.
2. Путівник до курсу «Забезпечення якості освіти (QA SAT)» : навч.-метод. матеріали. Одеса : Військова академія (м. Одеса), 2026.
3. Путівник до курсу «Внутрішнє і зовнішнє оцінювання (SAT)» : навч.-метод. матеріали. Одеса : Військова академія (м. Одеса), 2026.
4. Путівник до курсу «Сучасні інформаційні технології» : навч.-метод. матеріали. Одеса : Військова академія (м. Одеса), 2026.
5. NATO. Bi-Strategic Command Directive 075-002. Education and Training Directive : SH/ACO/PLANS/23-011422; ACT/JFD/DCOS/TT-5640/SER1686. 12 June 2023. URL: https://coemed.org/files/Branches/DH/075-002_Bi-SCD_EDUCATION_AND_TRAINING_12Jun2023.pdf (дата звернення: 29.08.2026).
6. NATO. Bi-Strategic Command Directive 075-007. Education and Individual Training Directive : SH/ACO/PLANS/25-100272/1; ACT/MDFD/DCOS/TT-0037/SER:180. 24 March 2025. URL: https://l.hnups.mil.gov.ua/wp-content/uploads/admission-university/osvita/Bi-SC075-007ENG.pdf (дата звернення: 29.08.2026).
7. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/2145-19 (дата звернення: 29.08.2026).
8. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/1556-18 (дата звернення: 29.08.2026).
9. Про академічну доброчесність : Закон України від 18.12.2025 № 4742-IX // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/4742-20 (дата звернення: 29.08.2026).
10. Про трансформацію системи військової освіти : постанова Кабінету Міністрів України від 15.12.1997 № 1410 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/1410-97-%D0%BF (дата звернення: 29.08.2026).
11. Про затвердження Положення про особливості організації освітнього процесу у вищих військових навчальних закладах Міністерства оборони України, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти, закладах фахової передвищої військової освіти : наказ Міністерства оборони України від 15.02.2024 № 120 ; зареєстр. у Міністерстві юстиції України 26.03.2024 за № 453/41798 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/z0453-24 (дата звернення: 29.08.2026).
12. Про організацію підготовки офіцерського, сержантського і старшинського складу у вищих військових навчальних закладах, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти та закладах фахової передвищої військової освіти : наказ Міністерства оборони України від 20.06.2024 № 405. URL: https://mod.gov.ua/diyalnist/normativno-pravova-baza/nakaz-ministerstva-oboroni-

ukraini-vid-20-06-2024-n-405-pro-organizatsiiu-pidgotovki-ofitserskogo-serzhantskogo-i-starshinskogo-skladu-u-vishchikh-viiskovikh-navchalnikh-zakladakh-viiskovikh-zakladiv (дата звернення: 29.08.2026).
13. Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти : наказ Міністерства освіти і науки України від 15.05.2024 № 686 ; зареєстр. у Міністерстві юстиції України 04.07.2024 за № 1013/42358 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/z1013-24 (дата звернення: 29.08.2026).
14. Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG). Brussels : EURASHE ; ENQA ; EUA ; ESU, 2015. URL: https://www.enqa.eu/esg-standards-and-guidelines-for-quality-assurance-in-the-european-higher-education-area/ (дата звернення: 29.08.2026).
15. Про затвердження Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників з розвитку цифрової компетентності : наказ Міністерства освіти і науки України від 03.06.2026 № 871. URL: https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-typovoi-prohramy-pidvyshchennia-kvalifikatsii-pedahohichnykh-ta-naukovo-pedahohichnykh-pratsivnykiv-z-rozvytku-tsyfrovoi-kompetentnosti (дата звернення: 29.08.2026).
16. Рекомендації щодо відповідального впровадження та використання технології штучного інтелекту в закладах вищої освіти / Міністерство освіти і науки України, Міністерство цифрової трансформації України. Київ, 2025. URL: https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/news/2025/04/24/shi-v-zakladakh-vyshchoi-osvity-24-04-2025.pdf (дата звернення: 29.08.2026).
17. Miao F., Cukurova M. AI Competency Framework for Teachers. Paris : UNESCO, 2024. URL: https://www.unesco.org/en/articles/ai-competency-framework-teachers?hub=779 (дата звернення: 29.08.2026).
18. Vuorikari R., Kluzer S., Punie Y. DigComp 2.2: The Digital Competence Framework for Citizens: With New Examples of Knowledge, Skills and Attitudes. Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2022. DOI: 10.2760/115376. URL: https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC128415 (дата звернення: 29.08.2026).
19. NATO. Defence Education Enhancement Programme (DEEP). Brussels : NATO. URL: https://www.nato.int/en/what-we-do/partnerships-and-cooperation/defence-education-enhancement-programme-deep (дата звернення: 29.08.2026).
20. NATO. Non-Commissioned Officer School Instructor Development Reference Curriculum. Brussels : NATO, 2023. URL: https://www.nato.int/nato_static_fl2014/assets/pdf/2023/8/pdf/230828-deep-instructor-dev-ref-curr-en.pdf (дата звернення: 29.08.2026).

Додаткові інформаційні джерела

1. Цевельов О., Мітягін О. Досвід запровадження методики SAT у систему управління якістю підготовки військових фахівців. Військова освіта. 2025. № 1 (51). С. 211–223. DOI: https://doi.org/10.33099/2617-1783/2025-51/211-223 (дата звернення: 29.08.2026).

2. Зельницький А., Заболотний О., Карпенко В., Шабатіна Н. Теоретичні засади структурно-логічного моделювання підготовки військових фахівців у системі вищої військової освіти на основі SAT. Військова освіта. 2025. № 1 (51). С. 97–119. DOI: https://doi.org/10.33099/2617-1783/2025-51/97-119 (дата звернення: 29.08.2026).
3. Вавілова Н. Стандарти якості професійної військової освіти в закладах військової освіти НАТО. Військова освіта. 2023. № 1 (47). С. 28–34. DOI: https://doi.org/10.33099/2617-1783/2023-47/28-34 (дата звернення: 29.08.2026).
4. Mabrouk D. M. M. New Insights of the Systematic Approach to Training (SAT): A Quality Governance Perspective. Open Journal of Social Sciences. 2021. Vol. 9, No. 1. P. 425–437. DOI: https://doi.org/10.4236/jss.2021.91031 (дата звернення: 29.08.2026).
5. NATO Joint Analysis and Lessons Learned Centre. The NATO Lessons Learned Handbook. 4th ed. Monsanto : JALLC, 2022. URL: https://www.jallc.nato.int/organization/products/books-guides (дата звернення: 29.08.2026).
6. Роз'яснення щодо застосування Критеріїв оцінювання якості освітньої програми : метод. посіб. / Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. Київ, 2024. URL: https://naqa.gov.ua/2024/12/методичнии-посібник-розяснення-що/ (дата звернення: 29.08.2026).
7. Національний план дій із забезпечення якості вищої освіти в Україні на період 2024–2026 років / Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. Київ, 2024. 54 с. URL: https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2025/08/Національний-план-дій-із-забезпечення-якості-вищої-освіти-в-Україні-на-період-2024-2026-pp.pdf (дата звернення: 29.08.2026).
8. Доповідь про якість вищої освіти в Україні, її відповідність завданням сталого інноваційного розвитку суспільства у 2024 році / Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. Київ, 2025. 162 с. URL: https://naqa.gov.ua/2025/06/доповідь-про-якість-вищої-освіти-в-укр/ (дата звернення: 29.08.2026).
9. Бутенко А. П., Васько Р. В., Єременко О. В., Корольова А. В., Стукало Н. В. Тезаурус термінів зі сфери забезпечення якості вищої освіти: українсько-англійські / англійсько-українські паралелі / за заг. ред. А. П. Бутенка та ін. Київ : Видавничий центр КНЛУ, 2025. 102 с. URL: https://naqa.gov.ua/корисні-матеріали/ (дата звернення: 29.08.2026).
10. European University Association. Quality Assurance Fit for the Future. Brussels : EUA, 2023. 24 p. URL: https://www.eua.eu/downloads/publications/qa%20fit%20report.pdf (дата звернення: 29.08.2026).
11. Quality Assurance Agency for Higher Education. UK Quality Code for Higher Education 2024. Gloucester : QAA, 2024. URL: https://www.qaa.ac.uk/the-quality-code (дата звернення: 29.08.2026).
12. Quality Assurance Agency for Higher Education. UK Quality Code for Higher Education 2024: Advice and Guidance. Gloucester : QAA, 2025–2026. URL: https://www.qaa.ac.uk/the-quality-code/2024/advice-and-guidance-2024 (дата звернення: 29.08.2026).
13. European University Association. Leadership and Organisation for Teaching and Learning at European Universities : Final Report from the LOTUS Project. Brussels : EUA, 2022. URL: https://www.eua.eu/publications/reports/leadership-and-organisation-for-teaching-and-learning-at-european-universities.html (дата звернення: 29.08.2026).

14. OECD. Quality Matters: Strengthening the Quality Assurance of Adult Education and Training. Paris : OECD Publishing, 2024. 114 p. DOI: https://doi.org/10.1787/f44a185b-en (дата звернення: 29.08.2026).
15. Espinoza R., Martinez-Yarza N. Quality Matters: A Comparative Analysis of Quality Assurance Mechanisms in Adult Education and Training in OECD Countries. OECD Social, Employment and Migration Working Papers. 2023. No. 302. Paris : OECD Publishing. DOI: https://doi.org/10.1787/fc5ae97c-en (дата звернення: 29.08.2026).
16. NATO School Oberammergau. Academic Course Guide. Version 38. Oberammergau : NATO School Oberammergau, 2024. URL: https://www.act.nato.int/wp-content/uploads/2024/01/20240130_NSO-Academic-Course-Guide-v38.pdf (дата звернення: 29.08.2026).
17. Last D., Radu C., Jóźwiak M., Stabla M. (eds.). e-Instructor Insights: Applying the Lessons of Pandemic Learning. Brussels : NATO DEEP e-Academy, 2023. 91 p. URL: https://deepportal.hq.nato.int/eacademy/wp-content/uploads/2024/06/e-ICP_Insights_Final.pdf (дата звернення: 29.08.2026).
18. OECD. OECD Digital Education Outlook 2023: Towards an Effective Digital Education Ecosystem. Paris : OECD Publishing, 2023. DOI: https://doi.org/10.1787/c74f03de-en (дата звернення: 29.08.2026).
19. OECD. OECD Digital Education Outlook 2026: Exploring Effective Uses of Generative AI in Education. Paris : OECD Publishing, 2026. 267 p. DOI: https://doi.org/10.1787/062a7394-en (дата звернення: 29.08.2026).
20. Miao F., Holmes W. Guidance for Generative AI in Education and Research. Paris : UNESCO, 2023. URL: https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000386693 (дата звернення: 29.08.2026).
21. European Commission. Guidelines on the Ethical Use of Artificial Intelligence and Data in Teaching and Learning for Educators. Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2026. DOI: https://doi.org/10.2766/7967834 (дата звернення: 29.08.2026).
22. Li M., Ma S., Shi Y. Examining the Effectiveness of Gamification as a Tool Promoting Teaching and Learning in Educational Settings: A Meta-Analysis. Frontiers in Psychology. 2023. Vol. 14. Art. 1253549. DOI: https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1253549 (дата звернення: 29.08.2026).
23. Khaldi A., Bouzidi R., Nader F. Gamification of E-Learning in Higher Education: A Systematic Literature Review. Smart Learning Environments. 2023. Vol. 10. Art. 10. DOI: https://doi.org/10.1186/s40561-023-00227-z (дата звернення: 29.08.2026).
24. Moodle. Teacher Quick Guide. MoodleDocs. URL: https://docs.moodle.org/en/Teacher_quick_guide (дата звернення: 29.08.2026).
25. Локальні нормативні документи Військової академії (м. Одеса) з питань організації освітнього процесу, системного підходу до навчання, внутрішнього забезпечення якості освіти, моніторингу та перегляду освітніх програм, оцінювання результатів навчання, академічної доброчесності та використання цифрових технологій : чинні редакції.

Курс «Системний підхід до навчання (SAT)»

Голова робочої групи – директор курсу:

начальник кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, кандидат педагогічних наук, доцент, полковник Тарас ОСТАПЧУК (майстер-інструктор за програмою DEEP);

Члени робочої групи:

начальник кафедри десантної підготовки факультету підготовки спеціалістів Десантно-штурмових військ та морської піхоти, кандидат педагогічних наук, доцент, полковник Василь ГЕОРГІЄВ (майстер-інструктор за програмою DEEP);

заступник начальника кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, полковник Денис БІЛИЙ (майстер-інструктор за програмою DEEP);

старший викладач кафедри військового лідерства підполковник Ольга ОДИНЦОВА (майстер-інструктор за програмою DEEP);

старший викладач кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін майор Наталія БІЛОНОЖКО (майстер-інструктор за програмою DEEP);

Загальна мета навчальної дисципліни (курсу):

Формування у слухачів здатності застосовувати системний підхід до навчання (SAT) для аналізу потреб у навчанні, формулювання цілей результативності, узгодження навчальних активностей та інструментів оцінювання, розроблення курсових керівних документів (CCD) і впровадження елементів забезпечення якості у військовій освіті й індивідуальній підготовці.

Після завершення курсу учасники будуть спроможні:

пояснювати принципи, фази та призначення системного підходу до навчання (SAT) у військовій освіті й індивідуальній підготовці;

формулювати чіткі та вимірювані цілі результативності, узгоджені з визначеними потребами у навчанні;

розробляти стратегії та інструменти оцінювання, що точно вимірюють досягнення цілей результативності;

проводити аналіз потреб у навчанні (TNA) відповідно до принципів NATO SAT та документувати його результати;

розробляти та застосовувати курсові керівні документи (CCD) для забезпечення стандартизації, простежуваності та підзвітності;

застосовувати підходи забезпечення якості для перегляду й постійного вдосконалення навчальних рішень і CCD;

інтегрувати SAT у національну систему військової освіти й індивідуальної підготовки з урахуванням ролей, процесів і документів установи.

Матеріально-технічне забезпечення

Заняття проводяться в навчальних аудиторіях. Під час проведення навчальних занять використовуються інтерактивні засоби навчання, мультимедійний проєктор, комп'ютер, фліпчарт, маркери, роздаткові матеріали, шаблони TNA, CCD II / CCD III, QA-чек-лист та матеріали для групової проєктної роботи.

Інформаційно-методичне забезпечення

Інформаційно-методичне забезпечення курсу здійснюється відповідно до єдиного переліку основних і додаткових інформаційних джерел, наведеного в розділі «Інформаційно-методичне забезпечення курсу підвищення кваліфікації з питань освітньої діяльності» цієї програми.

Назви тем та розподіл навчального часу за видами навчальних занять

№ з/п	Види навчальних занять, контрольні заходи	Всього годин	з них		Тема занять та навчальні питання
			Аудиторних годин	Самостійна робота	
1	2	3	4	5	6
1	Вступна Лекція	2	2		Діагностичне оцінювання, порядок роботи, зміст та оцінювання на курсі. 1. Мета, структура та очікувані результати курсу. 2. Правила взаємодії, порядок роботи в групах і підсумкове оцінювання. 3. Очікування слухачів щодо застосування SAT у власному закладі освіти.
Тема 1. Основи системного підходу до навчання (SAT).					
2	Групове заняття	2	2		**Заняття 1. Сутність, фази та призначення SAT.** 1. Поняття SAT у військовій освіті й індивідуальній підготовці. 2. П’ять фаз SAT: аналіз, проєктування, розроблення, впровадження, оцінювання. 3. Зв’язок оперативних потреб, цілей, навчального рішення та оцінювання.
3	Практичне заняття	5	2	3	**Заняття 2. Застосування логіки SAT до навчального сценарію.** 1. Визначення потреби у навчанні за заданим сценарієм. 2. Пов’язання фаз SAT із рішеннями щодо планування навчального заходу. 3. Ризики відсутності системного підходу. *Самостійна робота: виконати завдання на підготовку до теми 2*
Всього за тему 1		**7**	**4**	**3**	
Тема 2. Цілі результативності, навчальні результати та оцінювання.					
4	Групове заняття	2	2		**Заняття 1. Формулювання цілей результативності.** 1. Елементи цілі результативності: умови, дія, стандарт. 2. Рівні кваліфікації та їх вплив на формулювання цілей. 3. Відмінність між цілями, орієнтованими на виконання роботи, і цілями, орієнтованими лише на знання.
5	Тренінг	2	2		**Заняття 2. Таксономія Блума у формулюванні навчальних результатів.** 1. Логіка таксономії Блума. 2. Добір вимірюваних дієслів відповідно до рівня навчального результату.

					3. Типові помилки у формулюванні цілей та їх виправлення.
6	Практичне заняття	5	2	3	**Заняття 3. Узгодження цілей, методів навчання та оцінювання.** 1. Призначення стратегії оцінювання. 2. Діагностичне, формувальне та підсумкове оцінювання. 3. Матриця «ціль - метод - оцінювання» для перевірки узгодженості. *Самостійна робота: виконати завдання на підготовку до теми 3*
Всього за тему 2		**9**	**6**	**3**	
Тема 3. Аналіз потреб у навчанні (TNA).					
7	Групове заняття	2	2		**Заняття 1. Призначення, учасники та джерела даних TNA.** 1. Мета TNA у фазі аналізу. 2. Склад робочої групи TNA та роль зацікавлених сторін. 3. Джерела даних: посадові описи, професійні вимоги, результати оцінювання, оперативні вимоги.
8	Практичне заняття	2	2		**Заняття 2. Аналіз завдань і рішення «навчати / не навчати».** 1. Виділення завдань і підзавдань із посадових або професійних вимог. 2. Визначення критичності, частоти та наслідків помилки. 3. Обґрунтування рішення щодо потреби в навчанні.
9	Практичне заняття	5	2	3	**Заняття 3. Розроблення фрагмента TNA.** 1. Уточнення цільової аудиторії. 2. Формулювання розриву в результативності. 3. Розроблення цілей результативності та попередніх рекомендацій щодо навчального рішення. *Самостійна робота: виконати завдання на підготовку до теми 4*
Всього за тему 3		**9**	**6**	**3**	
Тема 4. Курсові керівні документи (CCD) та забезпечення якості.					
10	Групове заняття	2	2		**Заняття 1. Роль CCD I та CCD II у процесі SAT.** 1. Призначення CCD I як результату фази аналізу. 2. Структура CCD II: мета курсу, цільова аудиторія, цілі результативності, стратегія навчання та оцінювання. 3. Простежуваність між TNA, PO та CCD.
11	Проєктне навчання	2	2		**Заняття 2. Розроблення фрагмента CCD III.** 1. Формулювання підтримувальних навчальних цілей (ELO). 2. Визначення навчальних питань, активностей, ресурсів і часу. 3. Узгодження заняття з CCD II та стратегією оцінювання.
12	Практичне	8	2	6	**Заняття 3. QA-перевірка курсових документів.**

	заняття				1. Поняття якості, стандартизації та постійного вдосконалення. 2. Критерії якості CCD II / CCD III. 3. Рекомендації щодо покращення курсових документів на основі QA чек-листа. *Самостійна робота: виконати завдання на підготовку до теми 5*
Всього за тему 4		**12**	**6**	**6**	
Тема 5. Впровадження SAT та підсумковий груповий проєкт.					
13	Групове заняття	2	2		**Заняття 1. Інтеграція SAT у національну систему військової освіти й індивідуальної підготовки.** 1. Порівняння SAT з національними процесами освіти й підготовки. 2. Ролі та відповідальність у впровадженні SAT. 3. Бар'єри, ризики та практичні кроки інтеграції SAT.
14	Проєктне навчання	2	2		**Заняття 2. Підготовка підсумкового пакета навчального рішення.** 1. Узгодження фрагмента TNA, цілей результативності, оцінювання, елементів CCD і QA-рекомендацій. 2. Підготовка 10-хвилинної презентації групового рішення. 3. Взаємооцінювання за критеріями підсумкового оцінювання.
15	Підсумкове заняття	2	2		**Заняття 3. Захист групових проєктів і рефлексія.** 1. Презентація навчального рішення, розробленого за логікою SAT. 2. Обґрунтування зв'язку між потребою, цілями, оцінюванням, CCD та QA. 3. Індивідуальний план застосування SAT у власній професійній практиці.
Всього за тему 5		**6**	**6**	**0**	
Всього за курс		**45**	**30**	**15**	

Курс «Забезпечення якості освіти (QA SAT)»

Голова робочої групи – директор курсу:

начальник кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, кандидат педагогічних наук, доцент, полковник Тарас ОСТАПЧУК (майстер-інструктор за програмою DEEP);

Члени робочої групи:

начальник кафедри десантної підготовки факультету підготовки спеціалістів Десантно-штурмових військ та морської піхоти, кандидат педагогічних наук, доцент, полковник Василь ГЕОРГІЄВ (майстер-інструктор за програмою DEEP);

заступник начальника кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, полковник Денис БІЛИЙ (майстер-інструктор за програмою DEEP);

заступник начальника навчально-наукового інституту військової розвідки та Сил спеціальних операцій з навчальної та наукової роботи – начальник частини, доктор філософії, підполковник Ігор ЗЕЛЕНИЙ;

професор кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, доктор філософських наук, професор, працівник ЗС України Ірина КАДІЄВСЬКА (майстер-інструктор за програмою DEEP).

Загальна мета навчальної дисципліни (курсу):

Формування в учасників спроможності розробляти, впроваджувати, підтримувати та постійно вдосконалювати внутрішню систему забезпечення якості у закладі військової освіти/підготовки відповідно до принципів SAT, стандартів і підходів НАТО/DEEP та національних вимог, визначати політику, процедури, ролі й відповідальність, організовувати збір і використання даних та зворотного зв'язку для інституційного управління якістю освітньої діяльності.

Після завершення курсу учасники будуть спроможні:

пояснювати призначення, структуру та основні елементи внутрішньої системи забезпечення якості освіти і підготовки, а також їх взаємозв'язок із SAT;

розробляти проєкт інституційної політики забезпечення якості, визначати ролі, відповідальність, процедури, механізми нагляду та постійного вдосконалення;

розробляти валідні й надійні анкети та опитувальники як інструменти внутрішнього моніторингу якості та збору зворотного зв'язку від здобувачів освіти;

створювати інструменти внутрішнього оцінювання викладацького складу, включно з формою самооцінювання, чек-листом взаємовідвідування, ключовими показниками ефективності (KPI) та проєктом SOP;

готувати інституційний звіт про забезпечення якості, формулювати доказові рекомендації для керівництва та використовувати результати моніторингу для «замикання циклу» постійного вдосконалення.

Матеріально-технічне забезпечення

Заняття проводяться в навчальних аудиторіях. Під час проведення навчальних занять обов'язковим є використання інтерактивних засобів навчання, мультимедійного проєктора, фліпчартів, роздаткових матеріалів, шаблонів політики QA, анкет, чек-листів, рубрик, форм самооцінювання, комп'ютерної техніки та доступу до електронних ресурсів курсу.

Інформаційно-методичне забезпечення

Інформаційно-методичне забезпечення курсу здійснюється відповідно до єдиного переліку основних і додаткових інформаційних джерел, наведеного в розділі «Інформаційно-методичне забезпечення курсу підвищення кваліфікації з питань освітньої діяльності» цієї програми.

Назви тем та розподіл навчального часу за видами навчальних занять

№ з/п	Види навчальних занять, контрольні заходи	Всього годин	з них		Тема занять та навчальні питання
			Аудиторних годин	Самостійна робота	
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Забезпечення якості освіти (QA).					
1	Групове заняття	9	6	3	**Заняття 1. Внутрішня система забезпечення якості освіти.** 1. Поняття забезпечення якості, контролю якості та управління якістю. 2. Внутрішнє і зовнішнє забезпечення якості. 3. Зв'язок SAT та QA. 4. Ключові елементи внутрішньої системи QA: політика, процедури, відповідальність, дані, звітність, перегляд і вдосконалення. Практичний продукт: схема внутрішньої системи QA закладу. *Самостійна робота:* виконати завдання на підготовку до заняття 2
2	Практичне заняття	9	6	3	**Заняття 2. Політика забезпечення якості.** 1. Призначення інституційної політики забезпечення якості. 2. Структура документа політики QA: мета, сфера застосування, принципи, ролі, відповідальність, механізми нагляду. 3. Узгодження політики з місією, баченням, стратегічними цілями закладу, SAT, стандартами HATO/DEEP та ESG. Практичний продукт: проєкт політики забезпечення якості. *Самостійна робота:* виконати завдання на підготовку до заняття 3
3	Практичне заняття	9	6	3	**Заняття 3. Анкети та опитувальники для збору зворотного зв'язку здобувачів освіти.** 1. Вимоги до якісної анкети: валідність, надійність, об'єктивність, зрозумілість. 2. Питання для оцінювання актуальності курсу, ефективності викладача, навчального середовища, навантаження та практичної застосовності.

					3. Використання результатів зворотного зв’язку для вдосконалення освітніх програм і прийняття управлінських рішень. Практичний продукт: анкета здобувачів та пояснення логіки її використання. *Самостійна робота:* виконати завдання на підготовку до заняття 4
4	Практичне заняття	12	6	6	**Заняття 4. Оцінювання викладацького складу.** 1. Критерії якості викладання. 2. Форма самооцінювання викладача. 3. Чек-лист взаємовідвідування / оцінювання колегами. 4. Ключові показники ефективності викладача (KPI). 5. Проєкт стандартної операційної процедури оцінювання викладачів (SOP). 6. Зв’язок оцінювання з професійним розвитком викладацького складу. Практичний продукт: інструментарій оцінювання викладачів і SOP. *Самостійна робота:* виконати завдання на підготовку до заняття 5
5	Практичне заняття Підсумковий контроль	6	6		**Заняття 5. Звіт про забезпечення якості.** 1. Збір і структурування результатів оцінювання якості. 2. Аналіз політики QA, анкети здобувачів та інструментів оцінювання викладачів. 3. Підготовка короткого звіту з оцінювання QA. 4. Формулювання доказових рекомендацій для керівництва. 5. Використання результатів оцінювання для «замикання циклу» постійного вдосконалення. Підсумкове оцінювання: групове портфоліо результатів модуля, усна презентація перед комісією, індивідуальна рефлексія.
Всього за тему		**45**	**30**	**15**	
Всього за курс		**45**	**30**	**15**	

Курс «Внутрішнє і зовнішнє оцінювання (SAT)»

Голова робочої групи – директор курсу:

начальник кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, кандидат педагогічних наук, доцент, полковник Тарас ОСТАПЧУК (майстер-інструктор за програмою DEEP);

Члени робочої групи:

начальник кафедри десантної підготовки факультету підготовки спеціалістів Десантно-штурмових військ та морської піхоти, кандидат педагогічних наук, доцент, полковник Василь ГЕОРГІЄВ (майстер-інструктор за програмою DEEP);

заступник начальника кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, полковник Денис БІЛИЙ (майстер-інструктор за програмою DEEP);

старший викладач кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін підполковник Олег ГІБАЛО;

професор кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, кандидат філологічних наук, доцент, працівник ЗС України Зоряна ВИСОЦЬКА (майстер-інструктор за програмою DEEP).

доцент кафедри фундаментальних наук, кандидат педагогічних наук, доцент, працівник ЗС України Олександра ШАГОВА (майстер-інструктор за програмою DEEP).

Загальна мета навчальної дисципліни (курсу):

Формування в учасників спроможності планувати, організовувати, проводити та аналізувати внутрішнє і зовнішнє оцінювання конкретних освітніх і навчальних програм у межах SAT/ADDIE та системи забезпечення якості, визначати їх актуальність, ефективність, результативність і вплив, розробляти валідні інструменти збору даних та формулювати доказові рекомендації щодо вдосконалення програм.

Після завершення курсу учасники будуть спроможні:

оцінювати актуальність, ефективність, результативність та вплив конкретних освітніх і навчальних програм у межах SAT та QA;

аналізувати відповідність програми визначеним потребам підготовки, цілям результативності (РО), CCD II, CCD III та встановленим стандартам;

розробляти та застосовувати валідні, надійні й справедливі інструменти оцінювання результатів програми на рівнях 1–4 за моделлю Кіркпатріка;

планувати й організовувати зовнішнє оцінювання програми із залученням випускників, їхніх керівників, замовників підготовки та інших зацікавлених сторін;

аналізувати й інтегрувати кількісні та якісні дані з різних джерел, визначати закономірності, обмеження та рівень доказовості висновків;

готувати звіт з оцінювання програми та обґрунтовувати рішення щодо її продовження, коригування або вдосконалення на основі доказів.

Матеріально-технічне забезпечення

Заняття проводяться в навчальних аудиторіях. Під час проведення навчальних занять обов'язковим є використання інтерактивних засобів навчання, мультимедійного обладнання, комп'ютерної техніки або ноутбуків для аналізу даних, шаблонів плану оцінювання, анкет, чек-листів, кейсових матеріалів і матеріалів для групової проєктної роботи.

Інформаційно-методичне забезпечення

Інформаційно-методичне забезпечення курсу здійснюється відповідно до єдиного переліку основних і додаткових інформаційних джерел, наведеного в розділі «Інформаційно-методичне забезпечення курсу підвищення кваліфікації з питань освітньої діяльності» цієї програми.

Назви тем та розподіл навчального часу за видами навчальних занять

№ з/п	Види навчальних занять, контрольні заходи	Всього годин	з них		Тема занять та навчальні питання
			Аудиторних годин	Самостійна робота	
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Внутрішнє і зовнішнє оцінювання.					
1	Групове заняття	2	2		**Заняття 1. Місце оцінювання програми в системному підході до навчання.** 1. Роль оцінювання в SAT/ADDIE. 2. Відмінність між оцінюванням, оцінкою та валідацією. 3. Зв'язок оцінювання з якістю навчальної програми.
2	Групове заняття	2	2		**Заняття 2. Принципи та цілі оцінювання і валідації програми.** 1. Цілі оцінювання програми. 2. Оцінювання як основа рішень щодо продовження, зміни або вдосконалення програми. 3. Основні зацікавлені сторони оцінювання.
3	Групове заняття	5	2	3	**Заняття 3. Модель Кіркпатріка у плануванні оцінювання.** 1. Рівні 1-4 моделі Кіркпатріка. 2. Типи доказів для кожного рівня оцінювання. 3. Роль рівнів 3 і 4 у перевірці реального впливу навчання. Самостійна робота: виконати завдання на підготовку до занять 4,5,6
4	Практичне заняття	2	2		**Заняття 4. Логіка плану оцінювання програми.** 1. Питання оцінювання програми. 2. Індикатори, джерела даних, методи збору даних, терміни та відповідальні. 3. Зв'язок питань оцінювання з очікуваними результатами програми. Практичний продукт: логіка плану оцінювання програми.
5	Практичне заняття	2	2		**Заняття 5. Оцінювання відповідності програми вимогам курсу, PO, CCD II та CCD III.** 1. Відповідність навчальних результатів, змісту, методів та оцінювання вимогам програми.

					2. Розриви між задумом програми та її реалізацією. 3. Попередні питання для внутрішнього перегляду. Практичний продукт: перелік питань для внутрішнього перегляду.
6	Групове заняття	5	2	3	**Заняття 6. Вимоги до якості даних оцінювання.** 1. Валідність, надійність, повнота, своєчасність і достовірність даних. 2. Ризики низької якості даних. 3. Методи збирання даних відповідно до оцінювальних питань. Самостійна робота: виконати завдання на підготовку до занять 7,8,9
7	Практичне заняття	2	2		**Заняття 7. Інструменти оцінювання рівня 1 та рівня 2.** 1. Анкети реакції слухачів. 2. Питання для перевірки навчання. 3. Узгодження інструментів з навчальними цілями та стандартами оцінювання. Практичний продукт: інструменти оцінювання рівня 1 та рівня 2.
8	Практичне заняття	2	2		**Заняття 8. Інструменти оцінювання рівня 3.** 1. Анкети для випускників. 2. Питання щодо перенесення знань і навичок на робоче місце. 3. Умови, що підтримують або обмежують застосування навчання. Практичний продукт: інструмент оцінювання рівня 3.
9	Практичне заняття	5	2	3	**Заняття 9. Інструменти оцінювання рівня 4.** 1. Питання для керівників і замовників. 2. Показники оперативного впливу. 3. Зв’язок результатів навчання з ефективністю виконання завдань. Практичний продукт: інструмент оцінювання рівня 4. Самостійна робота: виконати завдання на підготовку до занять 10,11,12
10	Групове заняття	2	2		**Заняття 10. Збір даних зовнішнього оцінювання.** 1. Зацікавлені сторони зовнішнього оцінювання. 2. Інтерв’ю, опитування, фокус-групи та спостереження. 3. Етичні, часові та організаційні обмеження збору даних. Практичний продукт: план збору даних зовнішнього оцінювання.
11	Практичне заняття	2	2		**Заняття 11. Аналіз кількісних та якісних даних оцінювання.** 1. Прості показники результатів. 2. Інтерпретація результатів опитувань. 3. Кодування відкритих відповідей, закономірності, сильні сторони й прогалини.

					Практичний продукт: короткий аналіз даних оцінювання.
12	Практичне заняття	8	2	6	**Заняття 12. Інтерпретація даних з різних джерел.** 1. Порівняння даних рівнів 1-4. 2. Суперечності між оцінками слухачів, випускників і керівників. 3. Попередні висновки на основі доказів. Практичний продукт: попередні доказові висновки. Самостійна робота: виконати завдання на підготовку до занять 13,14,15
13	Практичне заняття	2	2		**Заняття 13. Звіт з оцінювання програми.** 1. Структура звіту з оцінювання. 2. Висновки за рівнями Кіркпатріка. 3. Обмеження оцінювання та практичні рекомендації. Практичний продукт: проєкт звіту з оцінювання програми.
14	Проєктне навчання	2	2		**Заняття 14. Груповий пакет оцінювання програми.** 1. План оцінювання програми. 2. Інструменти збору даних. 3. Короткий аналіз доказів і рекомендації щодо вдосконалення програми. Практичний продукт: груповий пакет оцінювання програми.
15	Проєктне навчання Підсумковий контроль	2	2		**Заняття 15. Захист рішення щодо вдосконалення програми на основі доказів.** 1. Презентація плану, інструментів, висновків та рекомендацій. 2. Обґрунтування рішень доказами. 3. Відповіді на питання та рефлексія щодо якості власного оцінювання. Практичний продукт: захист групового пакета оцінювання програми.
Всього за тему		**45**	**30**	**15**	
Всього за курс		**45**	**30**	**15**	

Курс «Сучасні інформаційні технології»

Голова робочої групи – директор курсу:

доцент кафедри фундаментальних наук, кандидат педагогічних наук, доцент, працівник ЗС України Олександра ШАГОВА (майстер-інструктор за програмою DEEP);

Члени робочої групи:

начальник кафедри десантної підготовки факультету підготовки спеціалістів Десантно-штурмових військ та морської піхоти, кандидат педагогічних наук, доцент, полковник Василь ГЕОРГІЄВ (майстер-інструктор за програмою DEEP);

професор кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, доктор політичних наук, професор, працівник ЗС України Лілія ЯКОВЛЕВА (майстер-інструктор за програмою DEEP).

Загальна мета навчальної дисципліни (курсу):

Поглиблення та практичне застосування сформованої на базовому курсі здатності використовувати сучасні інформаційні технології та засоби навчання для підвищення якості освіти, планування, проведення, супроводу й оцінювання навчальних занять у сучасному освітньому середовищі.

Після завершення курсу учасники будуть спроможні:

створювати та застосовувати елементи гейміфікації й інтерактивного навчання для підвищення залученості здобувачів освіти;

використовувати мультимедійні та технічні засоби, інтерактивні дошки, панелі, Google Meet і Zoom для планування, організації та проведення занять;

застосовувати хмарні технології, Google Classroom та LMS Moodle для спільної роботи, тестування, організації освітнього процесу і наповнення електронного курсу;

використовувати віртуальних помічників та інструменти штучного інтелекту для підготовки до занять, створення завдань, інтерактивних вправ, критеріїв оцінювання та візуального контенту;

дотримуватися вимог академічної доброчесності, безпеки інформації та відповідального використання цифрових інструментів в освітній діяльності.

Матеріально-технічне забезпечення

Заняття проводяться в навчальних аудиторіях, обладнаних мультимедійними засобами навчання. Для проведення занять використовуються комп’ютери або ноутбуки з доступом до мережі Інтернет, мультимедійний проєктор, інтерактивна дошка або панель, вебкамера, мікрофон, акустична система, а також доступ до Google Workspace, Google Classroom, LMS Moodle, Google Meet, Zoom, інтерактивних додатків та засобів штучного інтелекту.

Інформаційно-методичне забезпечення

Інформаційно-методичне забезпечення курсу здійснюється відповідно до єдиного переліку основних і додаткових інформаційних джерел, наведеного в розділі «Інформаційно-методичне забезпечення курсу підвищення кваліфікації з питань освітньої діяльності» цієї програми.

Назви тем та розподіл навчального часу за видами навчальних занять

№ з/п	Види навчальних занять, контрольні заходи	Всього годин	з них		Тема занять та навчальні питання
			Аудиторних годин	Самостійна робота	
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Гейміфікація та інтерактивні додатки.					
1	Групове заняття (дискусія)	3	2	1	**Заняття 1. Ігрові механіки.** 1. Принципи та основні аспекти гейміфікації. 2. Бали, рівні, бейджі як базові ігрові механіки. 3. Можливості впровадження гейміфікації в освітній процес. *Самостійна робота:* підготувати приклад використання ігрової механіки для власного заняття.
2	Тренінг (тестування за тему 1)	6	4	2	**Заняття 2. Інструменти для інтерактивного навчання.** 1. Створення вікторин засобами Kahoot!, Wayground та інших інтерактивних додатків. 2. Розробка інтерактивних вправ засобами Canva і Wordwall. 3. Оцінювання доцільності використання інтерактивних додатків для досягнення навчальних результатів. *Самостійна робота:* створити одну інтерактивну вправу або вікторину для власної дисципліни.
Всього за тему 1		**9**	**6**	**3**	
Тема 2. Мультимедійні та технічні засоби.					
3	Практичне заняття (моделювання)	6	4	2	**Заняття 1. Інтерактивні дошки та панелі.** 1. Інструменти та можливості інтерактивних дошок і панелей. 2. Планування освітнього процесу із застосуванням інтерактивних засобів. 3. Управління навчальною взаємодією під час роботи з інтерактивною дошкою або панеллю. *Самостійна робота:* розробити фрагмент плану заняття із застосуванням інтерактивної дошки або панелі.
4	Групове	3	2	1	**Заняття 2. Організація онлайн-занять.**

	заняття (кейс-метод, тестування за тему 2)				1. Огляд функцій Google Meet. 2. Огляд функцій Zoom. 3. Організація навчальної взаємодії та контроль дисципліни під час онлайн-занять. *Самостійна робота:* підготувати коротку інструкцію проведення онлайн-заняття для власної навчальної групи.
Всього за тему 2		**9**	**6**	**3**	
Тема 3. Програмні інструменти та екосистеми.					
5	Практичне заняття (перевернутий клас, моделювання)	9	6	3	**Заняття 1. Хмарні технології.** 1. Сумісне редагування документів. 2. Створення Google-тестів та аналіз результатів. 3. Організація освітнього процесу засобами Google Classroom. *Самостійна робота:* створити Google-форму для діагностичного або формувального оцінювання та підготувати структуру класу в Google Classroom.
6	Тренінг (тестування за тему 3)	9	6	3	**Заняття 2. Системи управління навчанням (LMS).** 1. Знайомство з платформою дистанційного навчання. 2. Діяльності на платформі LMS Moodle. 3. Ресурси електронного курсу та порядок їх розміщення. *Самостійна робота:* підготувати структуру електронного курсу та розмістити мінімальний набір ресурсів для одного заняття.
Всього за тему 3		**18**	**12**	**6**	
Тема 4. Штучний інтелект.					
7	Групове заняття (мозковий штурм)	3	2	1	**Заняття 1. Віртуальні помічники.** 1. Класифікація інструментів штучного інтелекту. 2. Написання промптів для освітніх завдань. 3. Обмеження, ризики та правила відповідального використання ШІ. *Самостійна робота:* підготувати 3 промти для розроблення матеріалів до власного заняття.
8	Практичне заняття (робота в малих групах, проєкт)	6	4	2	**Заняття 2. Використання ШІ для підготовки до занять.** 1. Генерація навчальних завдань. 2. Розробка інтерактивних вправ. 3. Розробка критеріїв оцінювання та генерація візуального контенту. *Самостійна робота: підготувати мініпроєкт до захисту.*

	Підсумковий контроль				**Підсумкове оцінювання: захист мініпроєкту - фрагмента електронного/цифрового заняття або комплексного цифрового освітнього продукту.**
Всього за тему 4		**9**	**6**	**3**	
Всього за курс		**45**	**30**	**15**	

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін
Військової академії (м. Одеса), протокол від “27” липня 2026 року № 12

ПОГОДЖЕНО
Заступник начальника академії з навчальної роботи
полковник Олег МАСЛІЙ
“___” _____ 2026 року

Начальник кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін
полковник Тарас ОСТАПЧУК
“___” _____ 2026 року